

Česká školní inspekce

Jihočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Kamenný Újezd, okres České Budějovice

Plavnická 300, 373 81 Kamenný Újezd

Identifikátor školy: 600 057 488

Termín konání inspekce: 29. březen až 2. duben 2004

Čj.:	g3-1008/04-2406
Signatura:	kg1zx104

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti základní školy a mateřské školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti základní školy a mateřské školy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v základní škole v předmětech: český jazyk, matematika, prvouka, vlastivěda, dějepis, fyzika, chemie, občanská výchova, rodinná výchova a tělesná výchova vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v mateřské škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Kamenný Újezd, okres České Budějovice byla k 1. lednu 1996 zřízena jako příspěvková organizace. Od 1. ledna 2003 sdružuje základní školu, školní družinu, mateřskou školu, školní jídelnu základní školy a školní jídelnu mateřské školy. Zřizovatelem školy je Obec Kamenný Újezd, Náměstí 220. Základní škola s kapacitou 300 žáků měla ke dni inspekce celkem 247 žáků rozmístěných v 10 třídách. V mateřské škole bylo ve 2 třídách 52 zapsaných a docházejících dětí. Výuka a výchova žáků v základní škole probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Vzdělávací nabídka školy je vhodně doplněna pestrým výběrem zájmových aktivit pro účelné využití volného času žáků. Mateřská škola realizuje vlastní Školní program, který vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání čj. 141 132/01-22.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Sledovaným předmětům na 1. stupni vyučovaly s výjimkou 2. ročníku odborně a pedagogicky způsobilé učitelky. Ve 2. ročníku vedla výuku učitelka odborně způsobilá pro vyučování na 2. stupni základní školy. Matematice, českému jazyku, dějepisu a tělesné výchově na 2. stupni vyučovali plně kvalifikovaní učitelé. Výuku rodinné a občanské výchovy vedly učitelky bez příslušné odborné způsobilosti. Výchovný poradce absolvoval odborné studium stanovené pro výkon této funkce. V mateřské škole pracují tři učitelky, které splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Jedna z nich byla pověřena vedením mateřské školy.

Organizační řád školy přehledně a účelně stanovuje organizační strukturu celého subjektu, jednoznačně vymezuje povinnosti a kompetence vedoucím jednotlivých úseků. Úkoly vedoucích i ostatních zaměstnanců školy jsou konkrétně stanoveny také v jejich pracovních náplních. Organizační struktura mateřské školy odpovídá daným podmínkám a je plně funkční. Hlavní zásady a pokyny pro chod mateřské školy jsou shrnuty v režimu dne a plánu bezpečnosti a ochrany zdraví.

Vedení pedagogických i nepedagogických pracovníků při zajišťování provozu školy a jejích úseků je realizováno systémem příslušných vnitřních norem, projednáváním aktuální problematiky na pedagogických a provozních poradách i přímým jednáním s jednotlivými zaměstnanci. Významným zdrojem informací pro pedagogy jsou kvalitně zpracované měsíční plány práce a informační panel umístěný ve sborovně školy. Informace a pokyny potřebné k vedení mateřské školy projednává ředitelka s vedoucí učitelkou osobně. V písemné podobě jsou vedoucí učitelce v dostatečném předstihu předávány soubory úkolů a akcí, které má

mateřská škola v následujícím období zajistit. Informace učitelkám mateřské školy jsou průběžně předávány na poradách, oběžníkem nebo individuálně. Pedagogické a provozní porady jsou plánovány.

Metodická pomoc učitelům s krátkou pedagogickou praxí není v základní škole koncepčně zajišťována. Chybí podpora metodických orgánů, které nebyly ve škole ustanoveny. Vedení školy na základě poznatků z provedených hospitací doporučilo začínajícím učitelům spolupracovat se zkušenými kolegy. Učitelé jsou motivováni k dalšímu vzdělávání. Konkrétní vzdělávací akce si vybírají dle svého zájmu a zaměření, výběr je usměrňován s ohledem k potřebám školy. Nekvalifikovaná učitelka v tomto roce dokončuje vysokoškolské studium pro získání odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na 1. stupni základní školy. Prioritami uvedenými v Plánu personálního rozvoje školy jsou studium cizích jazyků a vzdělávání zaměřené k ovládnutí výpočetní techniky. Ředitelka školy se zúčastnila vzdělávání v oboru školského managementu. Učitelky mateřské školy podle možností navštěvují akce pořádané v rámci dalšího vzdělávání. Informace z profesní oblasti mohou též čerpat prostřednictvím internetu, postrádají však informace z oblasti předškolní výchovy prezentované v rámci kraje. Využívání nových metod a forem vedení pedagogického procesu se projeví v hospitovaných činnostech i ve způsobu plánování.

Kontrolní činnost ve škole je plánovaná, vychází z hodnocení uplynulého školního roku, postihuje činnost všech pracovníků školy i jejích součástí. Spektrum sledovaných předmětů v základní škole a frekvence hospitací jsou voleny optimálně. Hospitační záznamy vypovídají o průběhu navštívených hodin, obsahují stručná hodnocení sledované výuky a některá doporučení pro další práci učitele. Kontrola povinné dokumentace základní školy je zaměřena převážně na formální stránku vedení této dokumentace, méně na obsahovou. Úroveň práce zaměstnanců mateřské školy sleduje a hodnotí vedoucí učitelka formou kontrolní a hospitační činnosti.

Závěry z provedených kontrol a hospitací jsou s pracovníky individuálně projednávány. Hodnocení práce zaměstnanců základní i mateřské školy probíhá podle stanovených kritérií a je zdůvodněné. Personální podmínky základní a mateřské školy umožňují efektivní vzdělávání a výchovu žáků i předškolních dětí dle zvolených vzdělávacích programů.

Personální podmínky základní školy a mateřské školy jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Základní škola sídlí ve starší zrekonstruované budově doplněné moderně řešenou přístavbou. V budově je potřebný počet kmenových učeben, odborná učebna pro fyziku a chemii, informatiku, knihovna a cvičná školní kuchyně. Škola má velmi dobře vybavenou tělocvičnu, posilovnu, saunu a hřiště. Kmenové a odborné učebny poskytují optimální psychohygienické podmínky pro výuku. Jsou světlé, prostorné, vybavené vhodným žakovským i úložným nábytkem. Prostředí většiny učeben i ostatní interiéry školní budovy působí útulně a esteticky, je zde udržována čistota a pořádek.

Vybavení školy pro výuku sledovaných předmětů odpovídá požadavkům učebních osnov zvoleného vzdělávacího programu. Škola má dostatek demonstračních a žakovských pomůcek, didaktické a výpočetní techniky, žákům je umožněno vyhledávání informací na internetu. K dispozici jsou moderní encyklopedie, slovníky, video a CD nahrávky. Žáci v hospitovaných hodinách používali schválené tituly učebnic, pracovní sešity, další vhodné učební texty, písemné a grafické materiály nakopírované učiteli. Fond školní knihovny, který

převážně obsahuje staršími tituly, je podle finančních možností školy postupně doplňován a obměňován. Některé kmenové učebny byly podnětně upraveny nástěnnými přehledy právě probíraného učiva. K plynulé organizaci výuky na 1. stupni přispěly předem nadepsané tabule. Pro individuální výuku žáků se specifickými vzdělávacími potřebami jsou k dispozici speciální pomůcky.

Jednopatrová budova mateřské školy je umístěna v blízkosti základní školy. V přízemí budovy je školní jídelna a kancelář vedoucí učitelky. Pro potřeby a činnost dětí jsou využívány dvě třídy a herny, sociální zařízení a šatny. Místnosti jsou zařízeny starším udržovaným nábytkem. Jednotná velikost stolků a židlí neodpovídá rozdílnému tělesnému vzrůstu dětí. Toalety a umývárny užívané dětmi jsou zastaralé a v nevyhovujícím technickém stavu. Vnitřní prostory jsou čisté, esteticky upravené, k výzdobě jsou využívány dětské výtvarné práce. K mateřské škole náleží dobře udržovaná a vybavená školní zahrada, která poskytuje optimální podmínky pro rekreaci a pohybové vyžití dětí. Pro pohybovou činnost dětí je běžně využívána tělocvična základní školy.

Mateřská škola má potřebné množství i výběr pomůcek a hraček. Nově byly zřízeny a moderně vybaveny hrací koutky pro děti. Obsáhlý fond dětské a odborné literatury je průběžně doplňován o nové moderní publikace a metodické materiály. Dětem je běžně přístupný a správně je tak formován jejich pozitivní vztah ke knize. Pro pohybovou výchovu je využíván dostatek tělovýchovných pomůcek a náčiní, z hudebních nástrojů je k dispozici pouze kytara. Vybavení reprografickou a audiovizuální technikou odpovídá potřebám realizace zvoleného vzdělávacího programu. V obou třídách je zaveden pitný režim prostřednictvím nápojů umístěných v barelech, které děti samy obsluhují.

Vedení školy koordinuje vybavování a rozvoj materiálně-technických podmínek školy ve spolupráci s vedoucími jednotlivých úseků a ostatními zaměstnanci. Cíle v oblasti rozvoje materiálně technických podmínek jsou specifikovány v koncepčních záměrech školy. Finanční požadavky na jejich realizaci jsou projednávány se zřizovatelem. Materiálně-technické podmínky základní školy a mateřské školy umožňují efektivní vzdělávání a výchovu dětí a žáků.

Materiálně-technické podmínky pro výchovně-vzdělávací činnost základní školy jsou velmi dobré. Materiálně-technické podmínky mateřské školy jsou vzhledem k nevyhovujícímu stavu sociálního zařízení hodnoceny jako dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Výuka v základní škole probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, včetně doplňků a úprav schválených MŠMT ČR pod čj. 25 018/98-22. Hodinové dotace sledovaných předmětů uvedené v rozvrhu školy odpovídají upraveným učebním plánům zvoleného vzdělávacího programu. Ze záznamů v třídních knihách a ze zápisů v sešitech žáků vyplývá, že osnovy zvoleného vzdělávacího programu jsou v průběhu školního roku 2003/2004 plněny. Kontrolou třídní knihy IX. třídy, vedené ve školním roce 2002/2003, bylo zjištěno, že nebyl vyučován tematický okruh Československo a svět ve 2. polovině 20. století. Vedení školy při své kontrolní činnosti toto pochybení nepostihlo.

Výuka a výchova v základní škole je ve školním roce 2003/2004 v souladu s platnými učebními dokumenty přijatého vzdělávacího programu.

Kontrola naplňování učebních osnov v základní škole není účinná.

Povinná dokumentace školy k datu inspekce není vedena na potřebné úrovni. Záznamy o probraném učivu českého jazyka a dějepisu v třídních knihách na 2. stupni základní školy nejsou konkrétní. Plnění učebních osnov těchto předmětů bylo nutno ověřit kontrolou

poznámkových sešitů žáků. Třídní výkazy a katalogové listy jsou vedeny po formální i obsahové stránce na dobré úrovni. Škola vykazuje 13 integrovaných žáků. Pro tyto žáky jsou v souladu s doporučeními odborníků vypracovány funkční individuální vzdělávací programy.

Povinná dokumentace v základní škole nezachycuje průběh vzdělávání a výchovy žáků.

Rozvrh hodin vychází z reálných možností a skladby úvazků vyučujících. Převážně respektuje psychohygienická hlediska výuky, není v rozporu s ustanoveními obecně závazných právních předpisů. Školní řád obsahuje všechny náležitosti vymezené právní normou, přiměřenou formou stanovuje povinnosti a v omezené míře práva žáků. Pro hodnocení prospěchu a chování žáků má škola zpracován kvalitní klasifikační řád. V provozních řádech odborných učeben jsou jasně stanoveny povinnosti žáků i vyučujících s důrazem na zajištění jejich bezpečnosti při výuce. Informace rodičům o průběhu a výsledcích vzdělávání a výchovy žáků škola zajišťuje obvyklými způsoby. Průběžně prostřednictvím žákovských knížek, periodicky v rámci pravidelně konaných třídních schůzek a konzultačních odpolední. V naléhavých případech jsou rodiče kontaktováni telefonicky nebo písemně. Pro širší veřejnost jsou připravovány informace na webových stránkách internetu. Ve spolupráci se žáky je vydáván časopis Kameňáček. Nástěnné panely umístěné na chodbách dobře informují o životě a práci školy.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu v základní škole je funkční.

Výchovný poradce školy poskytuje žákům, jejich rodičům, třídním učitelům i ostatním vyučujícím potřebné informace z oblasti profesní orientace. Problematika profesní orientace byla účelně integrována do výuky vybraných předmětů. Výchovný poradce koordinuje specifickou péči o žáky s individuálními vzdělávacími potřebami, vyučující jsou o těchto žácích dobře informováni. Velmi dobře je zajištěna spolupráce školy s úřadem práce, pedagogicko-psychologickou poradnou a dalšími institucemi. Výchovný poradce řeší výchovné problémy žáků ve spolupráci s jejich rodiči, třídními učiteli a vedením školy. Aktivně se podílí na plánování a realizaci aktivit v oblasti prevence zneužívání návykových látek a ostatních sociálně patologických jevů.

Výchovné poradenství významně přispívá ke zkvalitňování výchovně-vzdělávacího procesu základní školy.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce, matematice, prvouce a vlastivědě na 1. stupni základní školy

Kvalifikovanost učitelek pozitivně ovlivnila především odbornou stránku sledované výuky. Ve škole nejsou zřízeny metodické orgány a učitelky koordinují svou činnost převážně neformálními každodenními kontakty.

Pro jednotlivé předměty a ročníky byly vypracovány tematické plány, které odpovídají osnovám a je z nich zřejmá návaznost učiva. Rozplánování učiva vychází většinou z řazení témat v používaných učebnicích, ne vždy je zřetelně odlišeno základní učivo od rozšiřujícího.

Příprava učitelek na vyučování byla zodpovědná a promyšlená. Zvolené výukové cíle byly přiměřené věku žáků i aktuálnímu složení třídy, výuka byla po materiální stránce dobře zajištěna.

Většina sledovaných hodin byla postavena na verbálních, receptivních a dialogických metodách. Dominovala činnost učitelky spojená s výkladem, rozhovorem se žáky, organizací frontální práce žáků s učebnicí a jednotně zadávanými úkoly pro samostatnou práci. Drobné didaktické hry, hádanky, doplňovačky a soutěže byly využity jako dílčí prvky pro podporu motivace, aktivizaci pozornosti žáků, případně jako relaxační činnost. Výjimku z uvedeného stylu výuky tvořily hodiny českého jazyka a prvouky ve třetím ročníku a hodina matematiky

v pátém ročníku. Pro tyto hodiny bylo charakteristické činnostní pojetí vyučování, podporující samostatné aktivní učení žáků a rozvoj klíčových kompetencí. Projevila se aktivní spolupráce mezi žáky, v širší míře byly uplatňovány myšlenkové operace jako analýza, syntéza a zobecňování v praktických situacích. Významně byla podporována verbální i neverbální komunikace. Ve sledovaných hodinách vlastivědy byla účelně využita skupinová práce žáků a práce ve dvojicích.

Sledované hodiny byly většinou velmi dobře organizačně připraveny. Výuka byla vedena věcně správně, s odbornou erudicí. Učitelky dbaly na časté opakování již osvojeného učiva, postupovaly systematicky a důsledně. Výjimečně bylo opomenuto shrnutí učiva v závěru hodiny. Tempo výuky respektovalo věk a možnosti žáků, častěji byla zařazována potřebná relaxace, včetně pohybové.

Většinu hospitovaných hodin provázelo průběžné slovní hodnocení práce žáků, které mělo pozitivní a motivující charakter. Během sledované výuky byly bezprostředně analyzovány chyby v ústním projevu žáků, v některých hodinách proběhlo též závěrečné motivující hodnocení činnosti žáků. V hodnocení písemných prací žáků byl patrný tradiční důraz na perfektní výkon. Chyba byla zřídka využívána jako prostředek diagnózy a východisko k úspěšnější práci. Klasifikace upřednostňovala hodnocení výkonu žáka v porovnání s výkony ostatních, málo postihovala individuální vývoj výkonů žáka v závislosti na jeho možnostech.

Učitelky ve všech sledovaných hodinách přistupovaly k žákům vstřícně. Snažily se rozvíjet jejich komunikativní dovednosti, uvědomovaly si, že působí na žáky svým vlastním projevem jako vzor. Převaha frontálních metod vyučování v části sledovaných hodin a vysoké počty žáků v některých třídách omezovaly prostor pro rozvíjení komunikace. Z průběhu sledovaných hodin a reakcí žáků bylo patrné dlouhodobé správné pedagogické působení. Žáci byli ukázněni, měli upevněny potřebné pracovní návyky, bez obav a s důvěrou se obraceli na vyučující.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce, matematice, prvouce a vlastivědě na 1. stupni základní školy byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce na 2. stupni základní školy

Vyučující zpracovali na pokyn ředitelky tematické plány. Výběr učiva vychází ze struktury obsahu používaných učebnic, není zřejmé, která témata učební osnovy jsou zde plánována. Výuka literatury v jedné ze tříd 7. ročníku a v 9. ročníku je orientována na probírání jednotlivých autorů, aniž by byla zařazena další témata stanovená učební osnovou. Plnění učebních osnov nelze ve všech ročnících potvrdit na základě zápisů v třídních knihách, které jsou často nekonkrétní. Teprve záznamy v sešitech žáků dokumentují, že byly učební osnovy předmětu skutečně plněny.

Předmět byl vyučován s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Tato skutečnost se pozitivně projevila ve věcné a odborné správnosti výuky.

Ve výuce byly používány vhodné učebnice, pracovní sešity, Slovník cizích slov a Pravidla českého pravopisu. Audiovizuální a didaktická technika využity nebyly.

Učitelé se téměř ve všech hodinách snažili plánovat vyučování s ohledem na potřeby žáků. Učební cíle tu byly vždy jasné, i když se je nedařilo nepromyšlenou organizací práce pokaždé splnit. V některých hodinách nebylo zcela zřejmé, čeho mají žáci dosáhnout. Používány byly převážně frontální formy organizace vyučování, výjimečně práce žáků ve skupinách. Tu se nedařilo vždy dobře zorganizovat, což bylo na újmu efektivitě učení. Nejčastějšími metodami práce byly výklad, řízený rozhovor, motivační soutěže, hry a také zkoušení jednotlivců u tabule. Nejefektivnějšími částmi hodin byly motivující úvody, v hodinách jedné učitelky velmi vynalézavé, a opakování dříve probíraného učiva jako úvod k výkladu nové látky.

Použité metody práce byly v některých hodinách stereotypní, v jiných byl přístup vyučujících k výuce velmi tvořivý. Nové učivo bylo převážně sdělováno, ale v některých hodinách měli žáci možnost vyvozovat poznatky na základě své vlastní činnosti. Zobecnění za ně pak provedli vyučující. Téměř ve všech hodinách byl věnován dostatečný prostor pro vytváření dovedností i potřebný čas pro shrnutí učiva. V závěru některých hodin se nepodařilo učivo zopakovat, analyzovat zjištěné nedostatky a zhodnotit práci žáků. Individuální přístup k žákům nebyl zaznamenán. Vyučující se snažili zařadit učivo do vztahů s ostatními předměty, žáky neformálně seznamovali s možnostmi uplatnění učiva v praxi.

V některých hodinách panovala pracovní atmosféra, byl v nich vytvářen i prostor pro diskusi. Dostatek místa k rozvíjení komunikačních dovedností byl žákům poskytnut jen v několika sledovaných hodinách. Vztahy ve třídách byly založeny na toleranci. Dohodnutá pravidla byla oboustranně respektována. Během vyučování se nevyskytly projevy nevhodného chování žáků. Vyučující vystupovali přátelsky, nepochybně měli důvěru žáků.

Zkoušení mělo za cíl získat představu, jak žáci zvládli učivo a jak je dokáží uplatnit. Hodnocení bylo objektivní, převážně pozitivně zaměřené a nepostrádalo analýzu chyb. Klasifikace byla téměř vždy zdůvodněna před třídou, někdy se na hodnocení podíleli i spolužáci.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v českém jazyce na 2. stupni základní školy byly celkově hodnoceny jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice na 2. stupni základní školy

Učivo matematiky je rozvrženo v tematických plánech v souladu s učebními osnovami přijatého vzdělávacího programu. Výuka byla ze strany vyučujících dobře organizována, výchovně-vzdělávací cíle v jednotlivých hodinách byly přiměřené schopnostem a možnostem žáků.

Matematiku na 2. stupni základní školy vyučují dvě zkušené, odborně a pedagogicky způsobilé učitelky.

Výuka v hospitovaných hodinách probíhala v kmenových třídách, některé z nich byly podnětně upraveny nástěnnými přehledy probíraného učiva. Žáci pracovali s vhodnými učebnicemi, dle povahy probíraného učiva byly účelně využity demonstrační pomůcky. Didaktická a výpočetní technika používány nebyly.

Učivo bylo interpretováno srozumitelně a věcně správně, v přiměřeném rozsahu, obsahu i tempu. Navazovalo na dřívější znalosti a praktické zkušenosti žáků. Samostatná práce byla obtížností přiměřená schopnostem žáků, některé úkoly byly zadávány diferencovaně. Učitelky se během práce věnovaly žákům, kteří potřebovali radu a pomoc. Po ukončení práce byla vždy zařazena společná kontrola správnosti řešení. I přes převahu klasické frontální výuky se ve sledovaných hodinách dařilo uplatňovat některé prvky činnostní pojetí vyučování. Dostatečný prostor byl ponechán pro využití alternativních postupů řešení zadaných matematických úloh. Většina žáků aktivně spolupracovala s učitelkami a samostatně řešila zadané úkoly. Učitelky sledovaly a ověřovaly pochopení učiva v průběhu i v závěru hodiny, vyučovací čas byl efektivně využíván.

Společným znakem většiny sledovaných hodin byla účinná motivace a akceptování individuality žáků. Jejich hodnocení učitelkami bylo pozitivní a povzbuzující. Vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků nebylo využito, často chybělo i celkové hodnocení činnosti žáků v závěru hodiny. Žáci většinou prokazovali dobrou znalost početních postupů i zběhlost v numerických výpočtech. Vyučování probíhalo v příjemném prostředí a v příznivých osobních vztazích. Vzájemná komunikace byla neformální, vyplývala z důvěry mezi

učitelkami a žáky. Žáci měli vždy dostatek prostoru pro vyjádření svého názoru a uplatnění vlastní osobnosti, dobrovolně respektovali dohodnutá pravidla jednání a chování.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice na 2. stupni základní školy byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v dějepise

Výuka předmětu je plánována, v tematických plánech jsou však zařazeny pouze názvy jednotlivých tematických celků. Nebylo možné zjistit obsah učiva a na co se výuka orientuje ani s pomocí zápisů v třídní knize. Teprve záznamy žáků v sešitech dokumentují, že učební osnovy byly plněny.

Předmět byl vyučován s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Tato skutečnost se pozitivně projevila ve věcné a odborné správnosti výuky.

Žáci při výuce pracovali s učebnicemi, školními historickými atlasy, nástěnnými mapami a dokumentačním materiálem. Vhodně byla zařazena četba zajímavého textu vztahujícího se k regionálním dějinám a byl promítnut výborný dokument dokreslující probírané učivo.

Téměř ve všech sledovaných hodinách byla výuka plánována účelně, učivo bylo vhodně doplněno zařazováním regionálních prvků. Převažovala metoda řízeného rozhovoru, výkladu a práce s mapou. Výklad v některých hodinách pouze reprodukoval učebnici. Snaha organizovat práci žáků ve skupinách nebyla vždy efektivní, některé zařazené soutěže byly samoučelné. Žáci nebyli vedeni k systematické práci se zdroji informací. Z hlediska aktivního učení nebyly všechny hodiny účinné. Kladem sledovaných hodin bylo cyklické opakování učiva a snaha naučit žáky dobře se orientovat v prostoru a čase. Učivo bylo využíváno výchovně, při uvolněném a přátelském rozhovoru bylo posilováno vlastenectví žáků. V některých hodinách nebylo provedeno závěrečné zhodnocení a systematizace učiva. Efektivitu vyučování zvýšilo použití videozáznamu.

V hodinách panovala klidná pracovní atmosféra. Dohodnutá pravidla byla oboustranně respektována. Malý prostor byl věnován rozvíjení komunikativních dovedností žáků. Vyučující se spokojovali jednoslovnými nebo velmi stručnými odpověďmi.

Hodnocení a klasifikace byly vždy zdůvodněny a většinou pozitivně zaměřeny. Hodnocení nepostrádalo analýzu chyb, někdy se na něm podíleli i spolužáci.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy dějepise byly celkově hodnoceny jako dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve fyzice a chemii

Předmětům vyučují tři odborně a pedagogicky způsobilé učitelky. Jejich kvalifikovanost a dlouholetá pedagogická praxe se pozitivně odrážely ve věcné správnosti prezentovaného učiva i v kvalitě výchovně vzdělávací práce. Stanovené cíle výuky respektovaly aktuální situaci ve třídách. Učivo bylo probíráno v návaznosti na předchozí témata a v souladu s učebními osnovami. Učitelky vhodně využívaly mezipředmětových vztahů.

Všechny sledované hodiny byly vyučovány v účelně vybavené odborné učebně. Podle charakteru učiva byly využívány potřebné demonstrační i žákovské pomůcky, v některých hodinách též didaktická technika. Názornost výuky významně podpořilo zařazení demonstračních a frontálních pokusů.

Činnost ve sledovaných hodinách byla dobře organizována, výuka respektovala požadavky přijatého vzdělávacího programu. Učitelky systematicky probouzely zájem žáků o probírané učivo a motivovaly je k aktivnímu zapojení do výuky. Nové učivo bylo převážně vyvozováno formou dialogu vyučující se žáky s využitím jejich dosavadních vědomostí. Motivační charakter měly dobře připravené a názorně provedené demonstrační a frontální pokusy. Během výuky byly uváděny vhodné příklady z praxe přiměřené zkušenostem žáků. Otázky

vyučujících byly zaměřeny především na pochopení vztahů, příčin a aplikaci učiva. Úroveň porozumění učivu učitelky průběžně ověřovaly.

Žáci byli učitelkami většinou průběžně pozitivně hodnoceni. Ne vždy proběhlo celkové zhodnocení činnosti žáků v závěru hodiny. K vytvoření příjemné pracovní atmosféry významně přispěl partnerský vztah, důvěra a vzájemný respekt. Učitelky vedly žáky k samostatnému, souvislému a logicky správnému vyjadřování i k přehlednému zápisu poznámek.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve fyzice a chemii byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech občanská výchova a rodinná výchova

Časové dotace obou sledovaných předmětů odpovídají realizovanému vzdělávacímu programu. V VIII. třídě je na podnět výchovného poradce dělena hodina občanské výchovy. Na výuce v této třídě se podílí kvalifikovaná pracovnice pedagogicko psychologické poradny. V přípravě si vyučující stanovili vhodné vzdělávací a výchovné cíle, které byly ve výuce naplňovány.

Předmětům vyučují pedagogicky způsobilí učitelé s odbornou způsobilostí pro jiné předměty. Jejich příprava na výuku byla odpovědná a promyšlená, probírané učivo bylo interpretováno odborně i věcně správně, navazovalo na dříve probíraná témata.

Sledovaná výuka probíhala ve standardně zařízených a vkusně vyzdobených učebnách. Vzhledem k běžně používané metodě diskuse žáci často měnili navyklý zasedací pořádek. Při výuce pracovali s vhodnými učebnicemi, ve třech hodinách byla názornost vyučování podpořena naukovým videoprogramem.

Hospitované hodiny se vyznačovaly pracovní atmosférou. Jejich správné členění a jasné pokyny vyučujících vedly k účelnému využití času. Žáci řešili zadané úkoly, pracovali ve dvojicích nebo skupinách. Těžiště výuky bylo v rozhovorech vyučujících se žáky i žáků mezi sebou. Byl tak vytvářen potřebný prostor pro prezentaci a vzájemnou výměnu názorů. K motivaci žáků významně přispívalo uvádění řady informací a praktických příkladů blízkých jejich osobním zkušenostem. Pozitivem sledované výuky bylo uplatňování vhodných mezipředmětových vztahů. V závěru většiny hodin bylo zařazeno stručné shrnutí učiva a zhodnocení práce žáků.

Vzhledem k závažnosti probíraných témat pro život mladých lidí byly hodiny motivačně na velmi dobré úrovni. Do vyučování se aktivně zapojovala většina žáků, jejich názory a postoje byly vyučujícími akceptovány. Výuka probíhala v příjemné atmosféře, vzájemné vztahy vyučujících a žáků byly vstřícné a korektní. Komunikativní schopnosti žáků se nedařilo vždy v plné míře rozvíjet, některé slovní projevy žáků byly příliš stručné a málo výstižné.

Hodnocení žáků bylo převážně pozitivní, zohledňovalo jejich individuální schopnosti a možnosti. Klasifikace ústního zkoušení, které se vyskytovalo jen v malé míře, byla objektivní a zdůvodněná. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků nebylo využíváno.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v občanské výchově a rodinné výchově byly velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově na 1. a 2. stupni základní školy

Tělesné výchově na 1. i 2. stupni základní školy vyučují zkušení učitelé s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí. Odbornost učitelů spolu s jejich promyšlenou přípravou na vyučování měly pozitivní vliv na kvalitu sledované výuky. Zvolené výukové cíle

byly přiměřené věku žáků, jejich schopnostem i omezeným prostorovým podmínkám. Ve většině sledovaných hodin cvičily v tělocvičně současně dvě žakovské skupiny, každá vedená jiným vyučujícím. Díky vynikající organizaci se však učitelé velmi dobře vyrovnali s nedostatkem cvičebního prostoru.

Pro tělesnou výchovu byly zpracovány časově tematické plány, které odpovídají učebním osnovám a zajišťují návaznost učiva v jednotlivých ročnících. Veškerá hospitovaná výuka probíhala v prostorné tělocvičně, velmi dobře vybavené veškerým potřebným tělocvičným náradím a náčiním. Náradí a náčiní bylo ve výuce efektivně využíváno.

Sledované hodiny měly většinou tradiční stavbu. Náplní rušné části byl zpravidla běh a jeho obměny, méně často byly zařazeny motivující pohybové hry a soutěže. Výběr cviků v průpravné části byl většinou vhodnou přípravou k činnostem, které následovaly. Do hlavní části hodiny byly zařazeny činnosti přiměřené věku a schopnostem žáků, zvolené s ohledem k jejich všestrannému pohybovému rozvoji. Cvičení byla dobře organizována, jednotlivé činnosti na sebe plynule navazovaly, efektivně byly využívány cvičební plocha i vyučovací čas. Správně byla střídána fyzická zátěž s uvolněním. Cviky a pohybové činnosti byly žákům názorně vysvětlovány a předváděny, při nácviu nových dovedností byl dodržován správný metodický postup. Dílčí rezervy se projeví v systematickém a důsledném vedení žáků k odstraňování chyb, kterých se při cvičení dopustili. Méně často byla uplatňována diferenciací v činnosti žáků s ohledem k jejich různé pohybové vyspělosti a trénovanosti. Učitelé respektovali zásady bezpečnosti žáků při cvičení a žáky vedli k jejich dodržování. Žáci používali vhodný cvičební oděv i obuv.

Výběr činností a organizace výuky podněcovaly zájem žáků o cvičení. V celkovém hodnocení a klasifikaci žáků vyučující nepřihlížejí pouze k měřeným a bodovaným výkonům žáka, ale respektují též jeho snahu, dílčí pokroky a celkový přístup k práci v předmětu.

Žáci byli v průběhu výuky dobře instruováni. Organizační pokyny byly vydávány stručně a jasně, žáci na ně většinou pohotově a správně reagovali. Vzájemně dobrá komunikace ve většině sledovaných hodin souvisela se vstřícným postojem vyučujících k žákům.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v tělesné výchově na 1. a 2. stupni základní školy byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola nemá vytvořen vlastní ucelený systém evaluačních nástrojů. Vedení školy hodnotí výsledky vzdělávání a výchovy na základě kontrol žakovských prací, písemností a výsledků prověrek, které zadávají jednotliví vyučující. Výsledky vzdělávání jsou předmětem jednání pedagogické rady, obecná zmínka o výsledcích vzdělávání a výchovy je ve výroční zprávě o činnosti školy za uplynulý školní rok.

Úroveň vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech na 1. a 2. stupni základní školy byla celkově hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ SOUČÁSTÍ ŠKOLY

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Mateřská škola má zpracovaný vlastní Školní program, který vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání čj. 141 132/01-22. Pedagogickým záměrem mateřské školy je poskytnout dětem výchovu a vzdělání ve všech oblastech s ohledem k jejich individuálním schopnostem a připravit děti v optimální míře pro další vzdělávání v základní škole. Školní program je rozpracován v třídních programech, kde jsou detailně rozvinuta základní témata. Konkrétní činnost je pak upřesněna v týdenních plánech práce.

Povinná a fakultativní dokumentace je kvalitně vedena. V přehledech výchovné práce je denně zapisován průběh činností.

Kontrola plnění výchovně-vzdělávacího programu je prováděna vedoucí učitelkou a učitelkami tříd, které vedou podrobné záznamy.

Průběh denní výchovně-vzdělávací činnosti je stanoven v organizačním řádu. Uspořádání činností vychází z podmínek mateřské školy, zohledňuje specifické potřeby dětí a dbá na dodržování psychohygieny. Jednotlivé činnosti mají vymezený časový prostor, který je dostatečně dlouhý a zároveň pružný, aby přechody byly přirozené a nedocházelo k zbytečnému organizování a prostojům. Pro spontánní činnosti je vyhrazen především ranní časový úsek a pobyt venku. Ve skutečnosti však spontánní a řízené činnosti prolínají a jsou z hlediska průběhu vyvážené. Průběh odpoledního programu má dvě varianty. Dětem, které nemají potřebu spánku, je nabídnuta náhradní činnost.

Informace o dětech předávají učitelky rodičům osobně při běžném každodenním kontaktu, nebo formou schůzek a písemných sdělení na nástěnných tabulích.

Vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy. Ve veškeré vedené dokumentaci je průkazně zaznamenáván průběh vzdělání a výchovy. Organizace výchovně-vzdělávací práce odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání. Systém kontroly je účinný.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Hospitace byly provedeny u dvou pracovnic v obou třídách.

OPZ pedagogických pracovníků

Odborná a pedagogická způsobilost všech učitelek, jejich dlouhodobá praxe a zkušenosti pozitivně ovlivnily úroveň vedení pedagogického procesu.

Spontánní a řízené činnosti

Prostředí tříd, široká nabídka hraček a pomůcek dávaly dětem dostatečné množství podnětů k realizaci her i průběhu řízených činností. Dostupnost hraček a možnost vlastní volby děti plně využívaly. Hry si organizovaly samy, učitelky pouze usměrňovaly dodržování základních pravidel vzájemné spolupráce a soužití. Spontaneitu dětí neomezovaly. Individuálně pomáhaly dětem s rozvíjením hry nebo doplňováním pomůcek. Hrátky byly vyměřeny potřebným časovým prostorem a jejich ukončení bylo pozvolné. Učitelky respektovaly individuální potřeby dětí i jejich schopnosti. Systematicky, ale nenásilně, vedly děti k udržování pořádku a pracovním návykům. Vzájemná komunikace a vlídný přístup učitelek napomáhal k vytváření příznivé atmosféry ve třídách.

Při plánování výchovně-vzdělávacích činností byly upřednostňovány řízené činnosti. Výběr témat vycházel z ročního období, podmínek školy, aktuálního dění v přírodě a ve společnosti. Kromě zajímavých pomůcek učitelky podněcovaly zájem dětí využíváním jejich předchozích zkušeností a zážitků. Učitelky při vedení pedagogického procesu používaly vhodné formy a metody, respektovaly rozdílný věk dětí a stanovené úkoly diferencovaly s ohledem na tuto skutečnost. Statické sezení kompenzovaly pohybem a aktivní manipulací s předměty. Vzájemným prolínáním jednotlivých výchovně vzdělávacích oblastí a s tím souvisejícími změnami činnosti učitelky udržovaly a podporovaly zájem a aktivitu dětí. Formou didaktické hry si děti procvičovaly vizuální paměť, souvislou řeč a správné vyjadřování. Vhodně volenými otázkami byly děti vedeny k logickému uvažování. Verbální projev učitelek a dětí byl zcela vyvážený. Hodnocení projevů dětí a jejich dílčích úspěchů bylo vždy pozitivní, citlivé a motivující. Učitelky zařazovaly hodnocení bezprostředně v průběhu činností. Závěrečné shrnutí a hodnocení, včetně sebehodnocení dětí však chybělo.

Spontánní činnosti byly velmi dobré, řízené činnosti byly velmi dobré.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací práce

Pohybové dovednosti, včetně jemné motoriky odpovídají věku dětí.

Sebeobslužné dovednosti zvládají děti obou věkových skupin. Učitelky důsledně dbají na dodržování základních hygienických návyků, navíc zvykají děti pečovat o chrup pravidelným čištěním zubů po obědě.

Vzájemná komunikace a vztahy mezi dětmi jsou velmi dobré, děti jsou přiměřeně sebevědomé, neostýchají se, při hovoru s dospělými osobami jsou zdvořilé.

Časté využívání dětských knih, četba a rozhovory s učitelkami se pozitivně odrážejí jak v celkových vědomostech dětí, tak i v užívání jazyka a způsobu vyjadřování. Děti mají velmi dobré znalosti o přírodě a blízkém okolí, úspěšné jsou ve výtvarných činnostech.

Průběhové výsledky byly celkově velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené v aktuálním rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení jsou v souladu s údaji uvedenými v platné zřizovací listině.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina školy vydaná Obcí Kamenný Újezd dne 11. 9. 2002
2. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, vydané MŠMT dne 7. 3. 2003 pod čj. 10 908/03-21
3. Doklady o odborné a pedagogické způsobilosti všech pedagogických pracovníků školy
4. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2002/2003
5. Třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy k datu inspekce
6. Rozvrh hodin platný ve školním roce 2003/2004
7. Organizační řád školy
8. Pracovní řád školy
9. Pracovní náplně pracovníků školy
10. Vnitřní řád školy
11. Vnitřní řád odborné učebny fyziky a chemie, učebny informatiky, tělocvičny a cvičné kuchyně
12. Kritéria pro přiznávání nenárokových složek platu pracovníkům školy ze dne 19. 11. 2001
13. Individuální vzdělávací programy pro integrované žáky na školní rok 2003/2004
14. Měsíční plány práce základní školy pro školní rok 2003/2004
15. Hospitační záznamy vedení základní školy za školní rok 2002/2003 a 2003/2004
16. Záписy z jednání pedagogické rady školy
17. Plán personálního rozvoje školy ze dne 16. 3. 2004
18. Přehled dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
19. Plán práce výchovného poradce pro školní rok 2003/2004
20. Minimální program protidrogové prevence pro školní rok 2003/2004
21. Tematické plány učiva sledovaných předmětů pro školní rok 2003/2004
22. Evidenční listy dětí MŠ

23. Rozhodnutí o přijetí dětí do mateřské školy
24. Rozhodnutí o odkladu povinné školní docházky vydaná pod čj. 8/03 (počet 4)
25. Přehledy výchovné práce v mateřské škole
26. Školní vzdělávací program mateřské školy
27. Třídní programy a týdenní plány činnosti mateřské školy
28. Kapacitní listina
29. Zápisy z kontrolní a hospitační činnosti učitelky pověřené vedením mateřské školy
30. Zápisy z pedagogických porad v mateřské škole
31. Pověření k vedení mateřské školy
32. Inspekční zprávy ČŠI čj. 077261/2000-1301 a čj. 0711/2000-2054

ZÁVĚR

Personální podmínky základní školy pro vzdělávání a výchovu žáků jsou z hlediska kvalifikovanosti učitelů optimální. Systém vedení pracovníků a organizace jejich činnosti jsou funkční, méně účinná je metodická pomoc začínajícím učitelům. Oblast dalšího vzdělávání pedagogů je koncepčně řízena. Průběh a výsledky výchovy a vzdělávání žáků jsou vedením školy sledovány a hodnoceny.

Personální podmínky základní školy pro vzdělávání a výchovu žáků jsou velmi dobré.

Materiálně-technické podmínky základní školy umožňují plnit ve sledovaných předmětech zvolený vzdělávací program. Výuka probíhá ve vhodných, esteticky upravených učebnách. Vyučující i žáci mají k dispozici kvalitní učebnice, vhodnou odbornou literaturou, potřebné pomůcky, didaktickou a výpočetní techniku.

Materiálně-technické podmínky základní školy pro vzdělávání a výchovu žáků jsou velmi dobré.

Cíle sledované výuky byly voleny v souladu s osnovami realizovaného vzdělávacího programu, byly přiměřené schopnostem a potřebám žáků. Vyučování probíhalo ve vhodném tempu, metodicky, didakticky a věcně správně, převážně velmi dobře motivovalo žáky k aktivní činnosti, bylo dobře materiálně zajištěno. Pro několik sledovaných hodin bylo charakteristické činnostní pojetí vyučování. Méně pozornosti bylo věnováno diferenciaci výuky vzhledem k rozdílnému nadání a individuálním schopnostem žáků. Pozitivním zjištěním je příjemná atmosféra, vstřícné vztahy a vzájemný respekt mezi učiteli a žáky ve všech sledovaných hodinách.

Celkové hodnocení úrovně vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech v základní škole je velmi dobré.

Současná úroveň vzdělávání a výchovy žáků základní školy vykazuje v porovnání se závěry minulé inspekce dílčí zlepšení.

Pedagogický sbor mateřské školy je dlouhodobě stabilizovaný, všechny pracovnice splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Svou profesionální úroveň si průběžně zvyšují formou dalšího vzdělávání. Získané zkušenosti a dovednosti následně využívají v praxi.

Prostorové podmínky a vybavení mateřské školy umožňují realizaci zvoleného programu. Přes soustavnou péči o modernizaci a obnovu prostředí, je zastaralé a pro současné potřeby nevyhovující hygienické zařízení.

V oblasti výchovy a vzdělání jsou používány moderní metody plánování a vedení výchovně-vzdělávacího procesu, založené na přirozeném prolínání činností, individuálním přístupem k dětem, podpoře samostatného uvažování a rozhodování dětí. V této oblasti došlo od poslední inspekce k velmi výraznému pozitivnímu posunu.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Arnošt Punčochář	Mgr. Arnošt Punčochář v.r.
Členové týmu	Mgr. Antonín Dvořák	Mgr. Antonín Dvořák v.r.
	PhDr. Jiří Filla	PhDr. Jiří Filla v.r.
	Jiří Horák, promovaný historik	Jiří Horák, promovaný historik v.r.
	Mgr. Helena Hyspecká	Mgr. Hlena Hyspecká v.r.
	Mgr. Ivana Neumannová	Mgr. Ivana Neumannová v.r.

Další zaměstnanci ČŠI Ing. Josef Fousek, Marie Jozová, Jan Příbyl

V Jindřichově Hradci dne 23. dubna 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 10. května 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Marie Brodcová, ředitelka školy

Mgr. Marie Brodcová v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, pracoviště Janderova 147/II, 377 01 Jindřichův Hradec. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Obec Kamenný Újezd, Náměstí 220, 373 81 Kamenný Újezd	2004-05-25	g3-1008/04-2406

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
2004-05-25		Připomínky nebyly podány.